

den vil, for det Gaab, for den Udfigt og For-
modning, den maatte grunde paa den tradi-
tionelle Skik og Brug, som bestaaer trindt
omkring i Landet, og som gjør, at Fæsternes
Børn i Almindelighed ere nærmere til at faae
Gaardene i Fæste end Andre, naar de blive
fæsteebige, — paatænkt altsaa at lade dem
faae sliq Erstatning, naar Fæstevangen ved
Indførelsen af Selveiendom skulde affattes. Og
jeg har fremdeles tilladt mig at bemærke i denne
Anledning, at det forekommer mig, som om de
Indrømmelser, som man ellers synes at være
tillinds at gjøre Fæsterstanden, let vilde gaae
aldeles tabt for den paa de Gaarde, som for
Diebliffet høre under Fideicommissgodser, hvis
Loven antages i den Form, hvori den forelig-
ger, idet det vil kunne skee, at Gaard for Gaard
af Fideicommisset vilde blive bortfolgt enkelt-
viis og da kjøbt enten af Kjøbstadsmænd, eller
vel ogsaa af en Mand af Bøndestanden, som
saa besad den saalænge den nærværende Fæster
levede, blot som Eier, men, naar Fæsteren
døde, strax etablerede sig derpaa og naturlig-
viis ikke tog mindste Hensyn til Fæsterens Fa-
milie, medens han enten selv vilde drive den
eller bortforpagte den. Og denne tilsyneladende
Inconsequents har jeg holdt det for min Skyld-
dighed at gjøre opmærksom paa og paatale. —
Sovrigt tør jeg maaskee i denne Anledning med
to Ord pege hen paa, hvad min Betragtning
maade er af denne Fæsterens saakaldte Med-
eiendomsret, eller rettere af det rimelige Gaab,
som de have om at komme til at faae Gaar-
den, naar den nærværende Fæster er død. Det
er min Anskuelse, at noget Saadant vistnok
lever i Folket, men i Tider som nærværende,
hvor alt Traditionelt og Overdrevet under-
kastes en streng Kritik, især ogsaa ad den prak-
tiske Veie, hvor det Gamle stærkt gaaer af Brug
og affattes, — ligeledes let kan gaae af Brug
og affattes. Og jeg vilde ansee det for ret-
færdigt og for stort Tab for den egentlige
danske Bøndestand, dersom dette skulde blive
Tilfældet, uden at der skulde blive gjort No-
get for, at dens Medlemmer i det Hele
maatte blive ved Gaardene, naar de gaae
over til Selveiendom og fast Besiddelse.
Ja, jeg kan og vil ikke tænke mig Muligheden
af, at der skulde forekomme endogsaa det fier-

reste Skin af Analogie i vort Fædreland, endog
ifkun paa enkelte Steder, til de Forhold, som
det f. Ex. er vitterligt at have fundet Sted i
Skotland, hvor Medlemmerne af de enkelte
Claner traditionelt igjennem mange Aarhun-
dreder antages at være berettigede til at være
et Slags Medeiere af det Stykke Jord, der
tilhørte Clans-Høvdingen, men hvor det jo i
vort Aarhundrede er hædet, at en eller anden
stormægtig herskende, engelsk eller skotsk, Greve,
ja navnlig Grevinde, har fundet, for Godt,
ikke at tage Hensyn til det, ligesom der da
paa Papiret heller ikke gives Hjemmel derfor,
og har fundet, at 40,000 Aar, som kunde
ernæres paa et vist Stykke Jord, være fordeel-
agtigere end 300 Clansmænd, som før levede
paa Godset, saa at disse have maattet rive
sig løs fra deres Fædreland, og stoffeviis matte
drage til America for der at søge et nyt Hjem.
Jeg har, som sagt, ikke den fjerneste Tanke om,
at nogensinde noget Saadant vil skee heri Dan-
mark, eller at Noget kunde ønske, at noget
Egnende skulde komme frem her; men da jeg
drives ind paa at berøre Forhold, som have
været Gjenstand for saamegen Debat som den
omtvistede „Medeiendomsret“, saa haaber jeg,
at det ærede Thing vil tilgive, naar jeg med
to Ord har søgt at klare, hvad jeg har forstaaet
ved det, som jeg ikke har kaldet: Medeiendoms-
ret, men: hædet Skik og Brug, ifølge hvil-
ken Fæsterens Familie har noget Fortrin for
Andre.

Orsted: Jeg skal blot tillade mig endnu
et Par Bemærkninger. Jeg troer, at der gaaer
igjennem mange af de Foredrag, som ere
holdte, et urigtigt Begreb om, hvad Arvesæfte
er. Man tillægger, efter et gammelt juridisk
Begreb, den, som har en aarlig Afgift af Ar-
vesæfteren, en Medeiendomsret, en Raadighed
over Gaarden; men, saaledes som Begrebet om
Arvesæfte i den senere Tid har uddannet sig,
hører dette ikke til. Det er ingenlunde nu
sædvanligt, at Arvesæfteren har noget Arbejde
at udrede. Heller ikke vil det for Fremtiden
blive sædvanligt, at Jagtretten vil blive for-
beholdt, og heller ikke Recognitioner blive sæd-
vanlige ved Forandring af Bestidder, men det,
der egentlig gjør Bestidelsesmaaden til Arves-
sæfte, er, at der svares en aarlig Afgift. Det